

Brussel, 1 maart 2017
(OR. en)

6841/17

Interinstitutioneel dossier:
2015/0148 (COD)

CLIMA 51
ENV 215
ENER 96
TRANS 88
IND 50
COMPET 154
MI 175
ECOFIN 160
CODEC 296

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	28 februari 2017
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	6307/17 CLIMA 37 ENV 134 ENER 44 TRANS 63 IND 38 COMPET 93 MI 131 ECOFIN 91 CODEC 212
Betreft:	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG ter bevordering van kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen - Algemene oriëntatie

Voor de delegaties gaat hierbij ter informatie de tekst van bovengenoemd voorstel waarover de Raad (Milieu) tijdens zijn zitting op 28 februari 2017 een algemene oriëntatie heeft bereikt.

De wijzigingen ten opzichte van de vorige versie van de tekst (document 6307/17), die voortvloeien uit de bespreking in de Raad, zijn aangegeven met **vet en onderstreept**. In de tekst zijn ook een beperkt aantal juridisch-taalkundige en redactionele wijzigingen opgenomen. Geschrapte tekst is aangegeven met **[...]**. Eerdere wijzigingen ten opzichte van het Commissievoorstel zijn **onderstreept**.

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG ter bevordering van kosteneffectieve emissiereducties
en koolstofarme investeringen**

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie¹,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité²,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's³,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

¹ PB C [...] van [...], blz. [...].

² PB C [...] van [...], blz. [...].

³ PB C [...] van [...], blz. [...].

Overwegende hetgeen volgt:

- 1) Bij Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad⁴ is een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie vastgesteld teneinde de emissies van broeikasgassen op een kosteneffectieve en economisch efficiënte wijze te verminderen.
 - 2) De Europese Raad van oktober 2014 heeft toegezegd de totale broeikasgasemissies van de Unie in 2030 met ten minste 40 % te zullen hebben verminderd ten opzichte van 1990. Alle bedrijfstakken van de economie moeten bijdragen aan het behalen van die emissie-reducties en de doelstelling zal op de meest kosteneffectieve wijze worden bereikt via de regeling van de Unie voor de handel in emissierechten (EU Emission Trading System, EU-ETS), met in 2030 een vermindering met 43 % ten opzichte van 2005. Dat is bevestigd in de voorgenomen nationaal bepaalde reductieverbintenis van de Unie en haar lidstaten die op 6 maart 2015 bij het secretariaat van het Raamverdrag van de VN inzake klimaatverandering is ingediend⁵.
- 2a) De Overeenkomst van Parijs is aangenomen op 12 december 2015 en in werking getreden op 4 november 2016. De partijen kwamen overeen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het pre-industriële niveau te houden, en ernaar te blijven streven de temperatuurstijging tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau te beperken. De partijen besloten ook regelmatig de stand van zaken betreffende de uitvoering van deze Overeenkomst op te maken teneinde de gezamenlijke voortgang naar verwezenlijking van het doel van deze Overeenkomst en de langetermijndoelstellingen ervan te beoordelen. De bepalingen van deze richtlijn moeten worden geëvalueerd in het licht van de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs en de ontwikkeling van het klimaatbeleid in andere grote economieën.

⁴ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

⁵ <http://www4.unfccc.int/submissions/indc/Submission%20Pages/submissions.aspx>

- 3) De Europese Raad heeft bevestigd dat een goed functionerende, hervormde EU-ETS met een instrument om de markt te stabiliseren het belangrijkste Europese instrument zal zijn om die doelstelling te bereiken, met een jaarlijkse reductiefactor van 2,2 % vanaf 2021, terwijl de kosteloze toewijzing niet afloopt, maar de bestaande maatregelen na 2020 blijven bestaan om het koolstofweglekrisico ten gevolge van het klimaatbeleid tegen te gaan zolang er in andere grote economieën geen vergelijkbare inspanningen worden geleverd en zonder het aandeel van de te veilen rechten te verkleinen. Om de planningszekerheid wat investeringsbeslissingen betreft, te verhogen, de transparantie te vergroten en de regeling in zijn geheel eenvoudiger en gemakkelijker te begrijpen te maken, moet in de wetgeving het aandeel dat wordt geveild, als een percentage worden uitgedrukt.
- 4) Het is een essentiële prioriteit van de Unie om een veerkrachtige energie-unie tot stand te brengen om haar burgers betrouwbare, duurzame, concurrerende en betaalbare energie te verstrekken. Om dat te bereiken, moet de ambitieuze klimaatactie, met de EU-ETS als de hoeksteen van het Europese klimaatbeleid, worden voortgezet, en is verdere vooruitgang op de andere vlakken van de energie-unie nodig⁶. De uitvoering van de in het beleidskader 2030 besloten ambitie draagt bij tot de vaststelling van een zinvolle koolstofprijs en tot het verder stimuleren van kosteneffectieve broeikasgasemissiereducties.
- 5) Het EU-beleid is krachtens artikel 191, lid 2, van het Verdrag betreffende de Europese Unie gebaseerd op het beginsel dat de vervuiler betaalt en op basis daarvan voorziet Richtlijn 2003/87/EG op termijn in een overgang naar volledige veiling. Zolang andere grote economieën geen vergelijkbare maatregelen inzake klimaatbeleid nemen, is het uitstellen van een volledige overgang gerechtvaardigd ter voorkoming van een koolstofweglekeffect en is gerichte kosteloze toewijzing van emissierechten aan de industrie gerechtvaardigd ter vermindering van het reële risico op een stijging van de broeikasgasemissies in derde landen waar voor de industrie geen vergelijkbare koolstofbeperkingen gelden.

⁶ 6594/15 - COM(2015) 80, "Een kaderstrategie voor een schokbestendige energie-unie met een toekomstgericht beleid inzake klimaatverandering"

- 6) Veiling van rechten blijft de algemene regel en kosteloze toewijzing de uitzondering. [...] In de effectbeoordeling van de Commissie⁷ staat dat het aandeel van de te veilen emissie-rechten in de periode 2013-2020 57 % bedroeg. In beginsel moet het aandeel 57% blijven. Het bestaat uit namens de lidstaten geveilde rechten, inclusief voor nieuwkomers gereserveerde rechten die niet zijn toegewezen, rechten voor de modernisering van de elektriciteitsopwekking in bepaalde lidstaten en rechten die op een later tijdstip worden geveild aangezien zij in de bij Besluit (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad⁸ ingestelde marktstabiliteitsreserve zijn ondergebracht. Rechten die worden gebruikt om innovatie te stimuleren, zijn niet in dit aandeel begrepen. Indien de vraag naar kosteloze rechten ertoe leidt dat er **vóór 2030** een uniforme transsectorale correctiefactor moet worden gehanteerd, moet het aandeel van de te veilen rechten **gedurende de periode van 10 jaar, te rekenen vanaf 1 januari 2021**, worden verminderd met maximaal **2 %** van de totale hoeveelheid. Ter wille van solidariteit, groei en interconnecties, moet 10 % van de door de lidstaten te veilen rechten uit de EU-ETS worden verdeeld onder de landen waarvan het bbp per hoofd van de bevolking niet hoger was dan 90 % van het EU-gemiddelde (in 2013), en de resterende rechten moeten op basis van geverifieerde emissies onder alle lidstaten worden verdeeld. De afwijking voor bepaalde lidstaten met een gemiddeld inkomen per hoofd van de bevolking dat meer dan 20 % hoger ligt dan het EU-gemiddelde om tot die verdeling bij te dragen, moet vervallen.

⁷ Doc. 11065/15 ADD 2 - SWD (2015) 135 final.

⁸ Besluit (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 2015 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG (PB L 264 van 9.10.2015, blz. 1).

- 7) Om het milieuvoordeel van de emissiereducties in de Unie te handhaven terwijl maatregelen van andere landen de industrie geen vergelijkbare stimulansen voor emissiereductie bieden, moeten nog steeds kosteloze rechten worden toegewezen aan installaties in bedrijfstakken en deeltakken die een reëel koolstofweglekrisico lopen. De ervaring die tijdens de werking van de EU-ETS is opgedaan, bevestigt dat bedrijfstakken en deeltakken in verschillende mate zijn blootgesteld aan een koolstofweglekrisico en dat kosteloze toewijzing een koolstofweglekeffect heeft voorkomen. Terwijl sommige bedrijfstakken en deeltakken kunnen worden geacht een hoger koolstofweglekrisico te lopen, kunnen andere om hun emissies te betalen een aanzienlijk deel van de kosten van de rechten in de productprijzen doorberekenen, zonder marktaandeel te verliezen, en dragen zij alleen het resterende deel van de kosten, zodat zij een laag koolstofweglekrisico lopen. De Commissie moet de relevante bedrijfstakken vaststellen en op basis van hun handelsintensiteit en hun emissie-intensiteit differentiëren om beter te kunnen bepalen welke bedrijfstakken een reëel koolstofweglekrisico lopen. Terwijl de beoordeling van bedrijfstakken en deeltakken moet plaatsvinden op viercijferniveau (NACE 4-code), moeten er ook specifieke omstandigheden worden voorzien waarin het passend kan zijn om de mogelijkheid te hebben om een beoordeling op zes- of acht-cijferniveau te vragen (Prodcom). Zo'n mogelijkheid moet er zijn wanneer bedrijfstakken en deeltakken eerder zijn beschouwd als blootgesteld aan een koolstofweglekeffect op Prodcom-niveau, mede rekening houdend met het feit dat bepaalde NACE-codes, met name die welke eindigen op .99, heterogene activiteiten groeperen die niet elders worden ingedeeld. Wanneer een bedrijfstak of deeltak is onderworpen aan de benchmark voor raffinaderijen en een andere productbenchmark, moet deze omstandigheid in aanmerking worden genomen. Indien op basis van die criteria een drempel wordt overschreden die is vastgesteld door rekening te houden met de respectieve mogelijkheid van betrokken bedrijfstakken en deeltakken om kosten in de productprijzen door te berekenen, moet die bedrijfstak of deeltak worden geacht een koolstofweglekrisico te lopen. Andere bedrijfstakken moeten worden geacht een laag risico of geen koolstofweglekrisico te lopen. Door rekening te houden met de mogelijkheden van bedrijfstakken en deeltakken buiten de elektriciteitsopwekking om kosten in de productprijzen door te berekenen, moeten tevens onverhoopte winsten worden beperkt.

- 8) De vanaf 2013 toepasselijke benchmarkwaarden voor kosteloze toewijzing moeten worden geëvalueerd om onverhoopte winsten te vermijden en rekening te houden met de technologische vooruitgang in de betrokken bedrijfstakken in de periode 2007-2008 en in elke volgende periode waarvoor overeenkomstig artikel 11, lid 1, kosteloze toewijzingen worden vastgesteld. Om rekening te houden met de technologische vooruitgang in de betrokken bedrijfstakken en de benchmarkwaarden voor kosteloze toewijzingen aan installaties, vastgesteld aan de hand van gegevens van de jaren 2007-2008, aan de betrokken periode van toewijzing aan te passen, moeten die waarden in overeenstemming met de waargenomen [...] vooruitgang worden geactualiseerd. Omwille van de voorspelbaarheid moet dat gebeuren door toepassing van een factor die de beste beoordeling van de vooruitgang in de verschillende bedrijfstakken weerspiegelt en rekening houdt met solide, objectieve en geverifieerde gegevens van de installaties, waarbij de prestaties van de 10 % meest efficiënte installaties in aanmerking worden genomen, zodat [...] benchmarkwaarden stroken met de werkelijke verbeteringspercentages. Indien de gegevens wijzen op een jaarlijkse reductie van minder dan 0,2 % of meer dan 1,5 % van de waarde van 2007-2008 [...] gedurende de betrokken periode, moet de betreffende benchmarkwaarde worden aangepast met andere percentages dan de werkelijke verbeteringspercentages teneinde de stimulansen voor emissiereductie te behouden en innovatie afdoende te belonen. Voor de periode 2021-2025 zouden de benchmarkwaarden voor elk jaar tussen 2008 en het midden van die periode worden aangepast met 0,2 % of 1,5 %, wat moet leiden tot een verbetering van respectievelijk 3 % en 22,5 % ten opzichte van de waarde voor de periode 2013-2020. Voor de periode 2026-2030 zouden zij op dezelfde wijze worden aangepast, wat moet leiden tot een verbetering van respectievelijk 4 % en 30 % ten opzichte van de waarde voor de periode 2013-2020. Om gelijke concurrentievoorwaarden voor de productie van aromaten, waterstof en syngas in raffinaderijen en chemische fabrieken te waarborgen, moeten de benchmarkwaarden voor aromaten, waterstof en syngas afgestemd blijven op de benchmarks voor raffinaderijen.

- 8a) Het niveau van de kosteloze toewijzing aan installaties moet beter worden afgestemd op hun werkelijke productieniveaus. Te dien einde moeten de toewijzingen periodiek en op symmetrische wijze worden aangepast in het licht van relevante productiestijgingen en -dalingen. In dit verband gebruikte gegevens moeten volledig, consistent en door een onafhankelijke instantie geverifieerd zijn, en zij moeten even nauwkeurig en kwalitatief zijn als de voor het bepalen van de kosteloze toewijzing gebruikte gegevens. Om nodeloze administratieve belasting te voorkomen, gelet op de uiterste datum voor de kennisgeving van wijzigingen in de productie, en op het feit dat moet worden gewaarborgd dat de wijzigingen in de toewijzingen worden uitgevoerd op doeltreffende, niet-discriminerende en uniforme wijze, kan de Commissie overwegen bijkomende maatregelen te treffen, zoals het gebruik van een voortschrijdend gemiddelde of absolute drempels voor wijzigingen van de toewijzingen, of met betrekking tot de uiterste datum voor de kennisgeving van wijzigingen in de productie.

- 9) Het is wenselijk dat de lidstaten [...], in overeenstemming met de staatssteunregels, voorzien in een gedeeltelijke compensatie voor bepaalde installaties in bedrijfstakken of deeltakken waarvan is vastgesteld dat zij zijn blootgesteld aan een aanzienlijk koolstofweglekrisico door kosten in verband met in de elektriciteitsprijzen doorberekende broeikasgasemissies.
- Door ernaar te streven niet meer dan 25 % van de veilingopbrengsten te gebruiken voor het compenseren van indirecte kosten, zullen de lidstaten waarschijnlijk zowel het behalen van de doelstellingen van de EU-ETS bevorderen als de integriteit van de interne markt en de concurrentievoorwaarden in stand houden.** Om meer transparantie tot stand te brengen over de mate waarin deze compensatie wordt verstrekt, dienen de lidstaten regelmatig verslag aan het publiek uit te brengen over de maatregelen die zij hebben getroffen en over de begunstigden, met dien verstande echter dat terdege rekening wordt gehouden met de vertrouwelijkheid van bepaalde gegevens en de daarmee samenhangende kwesties inzake gegevensbescherming. Wanneer een lidstaat een aanzienlijk deel van zijn veilingopbrengsten gebruikt ter compensatie van indirecte kosten, neemt het belang van openbaarmaking van de redenen voor deze keuze toe. Wanneer de Commissie de richtsnoeren inzake staatssteun met betrekking tot indirecte compensatie evalueert, dient zij onder meer het nut van bovengrenzen van door de lidstaten verstrekte compensaties in overweging te nemen.
- [...] Bij de evaluatie van de richtlijn moet worden nagegaan in hoeverre die financiële maatregelen effectief zijn gebleken in het voorkomen van significante risico's op koolstoflekken als gevolg van indirecte kosten. De publieke sector zal een belangrijke rol blijven spelen bij het mobiliseren van middelen voor klimaatfinanciering na 2020. Daarom moeten veilingopbrengsten ook worden gebruikt voor klimaatfinancieringsacties in kwetsbare derde landen, waaronder de aanpassing aan de gevolgen van klimaatverandering. Welk bedrag voor klimaatfinanciering moet worden gemobiliseerd, zal tevens afhangen van het ambitieniveau en de kwaliteit van de voorgestelde voorgenomen nationaal bepaalde bijdragen, latere investeringsplannen en nationale processen voor adaptatieplanning. De lidstaten moeten de veilingopbrengsten ook gebruiken ter bevordering van het verwerven van vaardigheden en deerschikking van arbeid naar aanleiding van de transitie op de arbeidsmarkt in een economie die koolstofarmer wordt.

- 10) De voornaamste stimulans op lange termijn van [...] Richtlijn 2003/87/EG voor de CO₂-afvang en -opslag, nieuwe hernieuwbare energietechnologieën en baanbrekende innovatie in koolstofarme technologieën en processen, met inbegrip van milieuveilige CO₂-afvang en -benutting, is het koolstofprijssignaal en het feit dat voor CO₂-emissies die permanent worden opgeslagen of vermeden, geen rechten hoeven te worden ingeleverd. Ter aanvulling van de middelen die al worden ingezet om de demonstratie van commerciële faciliteiten voor CO₂-afvang en -opslag en innovatieve hernieuwbare energietechnologieën te versnellen, moeten de EU-ETS-rechten ook worden gebruikt als gegarandeerde beloning voor het inzetten van faciliteiten voor CO₂-afvang en -opslag of CO₂-afvang en -benutting, nieuwe hernieuwbare energietechnologieën en industriële innovatie op het gebied van koolstofarme technologieën en processen in de Unie, indien CO₂ in voldoende mate wordt opgeslagen of vermeden en op voorwaarde dat er een overeenkomst over kennisdeling is. Het grootste deel van die steun moet afhangen van de geverifieerde vermijding van broeikasgasemissies, terwijl bepaalde steun kan worden verleend indien vooraf vastgestelde mijlpalen worden bereikt, rekening houdend met de ingezette technologie. Het maximale percentage van de projectkosten dat kan worden ondersteund, kan verschillen naargelang de categorie van het project.

10a) Het bbp per hoofd van de bevolking van Griekenland bedroeg in 2014 minder dan 60 % van het EU-gemiddelde; het land is evenwel geen begunstigde van het moderniseringsfonds, en dient derhalve aanspraak te kunnen maken op emissierechten waarmee het koolstofvrij maken van de elektriciteitsvoorziening van eilanden op zijn grondgebied ten dele kan worden gefinancierd. Deze rechten moeten afkomstig zijn van de in artikel 10, lid 5, bedoelde maximale hoeveelheid, die vóór 31 december 2020 niet kosteloos zijn toegewezen. Deze rechten moeten worden geveild overeenkomstig de toepasselijke modaliteiten van het moderniseringsfonds.

- 11) Een moderniseringsfonds moet worden ingesteld met 2 % van de totale EU-ETS-rechten, die geveild worden overeenkomstig de regels en modaliteiten voor veilingen die op het bij Verordening (EU) nr. 1031/2010 van de Commissie vastgestelde gemeenschappelijke veilingplatform plaatsvinden⁹. Lidstaten waarvan in 2013 het bbp per hoofd van de bevolking tegen marktwisselkoersen minder dan 60 % van het EU-gemiddelde bedroeg, moeten in aanmerking komen voor financiering uit het moderniseringsfonds en moeten tot 2030 kunnen afwijken van het beginsel volledige veiling voor elektriciteitsopwekking door gebruik te maken van de mogelijkheid van kosteloze toewijzing om reële investeringen die hun energiesector moderniseren op een transparante manier te bevorderen en tegelijkertijd verstoringen van de interne energiemarkt te vermijden. Investeringen in het kader van het moderniseringsfonds die gericht zijn op verbetering van energie-efficiëntie, zouden investeringen in hoogrenderende warmte-krachtkoppeling, [...] stadsverwarming en elektrificatie van het wegvervoer kunnen omvatten. De regels voor het beheer van het moderniseringsfonds moeten voorzien in een samenhangend, alomvattend en transparant kader om de efficiëntst mogelijke uitvoering te garanderen en moeten rekening houden met de behoefte aan een eenvoudige toegang voor alle deelnemers. De werking van de beheersstructuur moet zijn afgestemd op het doel om het passend gebruik van de financiële middelen te waarborgen. De beheersstructuur moet een investerings[...]comité omvatten [...] en in het besluitvormingsproces moet naar behoren rekening worden gehouden met de deskundigheid van de EIB, tenzij de steun kleine projecten betreft met leningen van een nationale stimuleringsbank of met subsidies via een nationaal programma dat de doelstellingen van het moderniseringsfonds deelt. [...] Om ervoor te zorgen dat de investeringsbehoeften in laaginkomenslidstaten adequaat worden aangepakt, moeten de middelen voor het moderniseringsfonds onder de lidstaten worden verdeeld op basis van een combinatie die voor 50 % op geverifieerde emissies en voor 50 % op bbp-criteria is gebaseerd. De financiële steun uit het moderniseringsfonds kan in verschillende vormen worden verleend.

⁹ Verordening (EU) nr. 1031/2010 van de Commissie van 12 november 2010 inzake de tijdstippen, het beheer en andere aspecten van de veiling van broeikasgasemissierechten overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap (PB L 302 van 18.11.2010, blz. 1).

- 12) De Europese Raad heeft in oktober 2014 bevestigd dat de modaliteiten, inclusief de transparantie, van de optionele kosteloze toewijzing om de energiesector in bepaalde lidstaten te moderniseren, moeten worden verbeterd. Investerings met een waarde van 15 miljoen EUR of meer moeten door de betrokken lidstaat via een competitief biedingsproces worden geselecteerd op basis van duidelijke en transparante regels, zodat de kosteloze toewijzing wordt gebruikt ter bevordering van reële investeringen om de energiesector in overeenstemming met de doelstellingen in het kader van de energie-unie te moderniseren. Investerings met een waarde van minder dan 15 miljoen EUR moeten ook in aanmerking komen voor financiering uit de kosteloze toewijzing. De betrokken lidstaat moet dergelijke investeringen op basis van duidelijke en transparante criteria selecteren. Er moet een openbare raadpleging over de resultaten van dat selectieproces plaatsvinden. In het stadium van de selectie van investeringsprojecten en in dat van de uitvoering moeten de burgers naar behoren worden geïnformeerd.
- 13) De financiering van EU-ETS moet overeenstemmen met de doelstellingen van het beleidskader voor klimaat en energie 2030 en de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, evenals met andere financieringsprogramma's van de Unie, om de doeltreffendheid van de openbare uitgaven te waarborgen.
- 14) Krachtens de bestaande bepalingen die kleine installaties van de EU-ETS uitzonderen, kunnen de installaties die zijn uitgezonderd dat blijven; het moet mogelijk worden dat lidstaten hun lijst van uitgezonderde installaties actualiseren en lidstaten die deze mogelijkheid momenteel niet gebruiken, moeten dat aan het begin van elke handelsperiode kunnen doen. Ook moet de mogelijkheid blijven bestaan om bijkomende activiteiten en gassen in het systeem op te nemen, zonder dat die installaties worden gezien als nieuwkomers. Deze mogelijkheid voor de opnemings van bijkomende activiteiten en gassen na 2020 dient de hoeveelheid rechten voor de hele Unie uit hoofde van het ETS en daarvan afgeleide hoeveelheden, onverlet te laten.

[15) opgenomen in overweging 6]

- 16) Besluit (EU) 2015/1814 stelt een marktstabiliteitsreserve voor EU-ETS in om het veilingaanbod flexibeler en het systeem veerkrachtiger te maken. Bij dit besluit wordt ook bepaald dat rechten die tot en met 2020 niet aan nieuwkomers zijn toegewezen en rechten die wegens beëindiging en gedeeltelijke beëindiging niet zijn toegewezen, in de marktstabiliteitsreserve worden ondergebracht.
- 16a) Een goed functionerend en hervormd EU-ETS met een instrument om de markt te stabiliseren, is voor de EU van cruciaal belang om de doelstellingen voor 2030 te bereiken en de verbintenissen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te eerbiedigen. Teneinde de huidige onevenwichtigheid tussen vraag en aanbod van de op de markt aanwezige rechten aan te pakken, zal in 2018 een marktstabiliteitsreserve worden ingesteld die vanaf 2019 operationeel wordt. Gelet op de noodzaak een geloofwaardig investeringssignaal af te geven om CO₂-emissies op een kosteneffectieve manier terug te dringen, en met het oog op de versterking van de EU-ETS moet Besluit (EU) 2015/1814 worden gewijzigd teneinde tot en met 31 december 2023 het percentage voor de vaststelling van het aantal emissierechten dat elk jaar in de reserve moet worden opgenomen, te verhogen. **Voorts, bij wijze van langetermijnmaatregel ter verbetering van de werking van de EU-ETS, mogen vanaf 2024 in de reserve gehouden rechten die het totaal aantal tijdens het voorgaande jaar geveilde rechten overschrijden niet langer geldig zijn, tenzij anders wordt bepaald in de eerste evaluatie overeenkomstig artikel 3 van Besluit (EU) 2015/1814.** Bij regelmatige beoordelingen van de werking van de reserve moet worden nagaan of die hogere percentages moeten worden gehandhaafd en ook of de geldigheid van rechten die in de reserve zijn opgenomen moet worden beperkt als het aantal rechten in de reserve een bepaalde drempel overstijgt, zoals de geverifieerde emissies van installaties die onder de EU-ETS vallen in een jaar.
- 17) Teneinde niet-wetgevingshandelingen van algemene strekking ter aanvulling of wijziging van niet-essentiële onderdelen van een wetgevingshandeling vast te stellen, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie handelingen vast te stellen ten aanzien van artikel 3 quinquies, lid 3, artikel 10, lid 4, artikel 10 bis, [...] lid 1 [...], artikel 10 ter, [...] artikel 19, lid 3, artikel 22, artikel 24, [...] en artikel 25 bis van Richtlijn 2003/87/EG. [...]

- 17a) Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau, en dat die raadplegingen plaatsvinden conform de in het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven van 13 april 2016 vastgelegde beginselen. Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten, en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen. Inzake de bevoegdheidsdelegatie betreffende artikel 10, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG mogen de lidstaten die geen gebruik maken van het gemeenschappelijke veilingplatform, daarmee doorgaan. Tevens dient de bevoegdheidsdelegatie het recht van de lidstaten om over het gebruik van hun veilingopbrengsten te beslissen, onverlet te laten.
- 17b) Om de bevoegdheidsdelegatie aan de Commissie tot een minimum te beperken, moeten de bestaande bevoegdheden wat betreft de werking van de bijzondere reserve, voor de toewijzing van hoeveelheden van uitwisselbare internationale kredieten en om nadere normen vast te stellen voor wat mag worden uitgewisseld en voor nadere regels inzake dubbeltellingen in artikel 3 septies, lid 9, artikel 11 bis, lid 9, en artikel 11 ter, lid 7, van Richtlijn 2003/87/EG worden geschrapt. Overeenkomstig die bepalingen vastgestelde handelingen blijven van kracht.
- 18) Om eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van artikel 10 bis, lid 2, derde tot en met achtste alinea, artikel 10 bis, leden 8 en 21, artikel 10 quinquies, artikel 14, leden 1 en 2, en bijlage IV, artikel 15 en bijlage V, artikel 16 [...] en artikel 24 bis van Richtlijn 2003/87/EG te waarborgen, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Deze [...] uitvoeringsbevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad¹⁰.

¹⁰ Verordening (EU) nr. 182/2011 van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

- 18a) Om de bevoegdheidsdelegatie aan de Commissie tot een minimum te beperken, moeten de bestaande bevoegdheden wat betreft het vaststellen van handelingen betreffende de werking van de bijzondere reserve, voor de nadere bepaling van hoeveelheden uitwisselbare internationale kredieten, voor de toewijzing van hoeveelheden van uitwisselbare internationale kredieten en om nadere normen vast te stellen voor wat mag worden uitgewisseld en voor nadere regels inzake dubbeltellingen in artikel 3 septies, lid 9, artikel 11 bis, leden 8 en 9, en artikel 11 ter, lid 7, van Richtlijn 2003/87/EG worden geschrapt. Overeenkomstig die bepalingen vastgestelde handelingen blijven van kracht.
- 18b) Uit hoofde van Richtlijn 2003/78/EG vastgestelde handelingen die betrekking hebben op onderwerpen waarvoor de Commissie krachtens deze richtlijn gedelegeerde handelingen of uitvoeringshandelingen kan vaststellen, blijven van toepassing totdat ze door de Commissie worden ingetrokken of gewijzigd. In het geval van Besluit 2011/278/EU van de Commissie zal de laatste kolom van bijlage I bij dat besluit worden ingetrokken indien en wanneer de Commissie een uitvoeringshandeling vaststelt om de herziene waarden van de benchmarks voor kosteloze toewijzingen te bepalen. Teneinde de voorspelbaarheid te vergroten en de administratieve procedures te vereenvoudigen, blijft Besluit 2014/746/EU van toepassing tot eind 2020.
- 18c) De in deze richtlijn bedoelde gedelegeerde en uitvoeringshandelingen, met name wat betreft de bepalingen inzake bewaking, rapportage en verificatie en inzake het EU-register, moeten een vereenvoudiging van de regels en een beperking, in de mate van het mogelijke, van de administratieve lasten ten doel hebben, zonder de milieu-integriteit, de veiligheid of de betrouwbaarheid van de EU-ETS in het gedrang te brengen. Bij het opstellen van die handelingen moet de Commissie in het bijzonder de effectiviteit van vereenvoudigde bewakingsregels beoordelen, onder meer voor nood- en backupgeneratoren, rekening houdend met het aantal bedrijfsuren per jaar, en voor andere kleine emittenten, evenals de mogelijkheden om die regels verder te ontwikkelen.

- 19) Overeenkomstig de gezamenlijke politieke verklaring van 28 september 2011 van de lidstaten en de Commissie over toelichtende stukken¹¹ hebben de lidstaten zich ertoe verbonden om in verantwoorde gevallen de kennisgeving van hun omzettingsmaatregelen vergezeld te doen gaan van één of meer stukken waarin het verband tussen de onderdelen van een richtlijn en de overeenkomstige delen van de nationale omzettingsinstrumenten wordt toegelicht. Met betrekking tot deze richtlijn acht de wetgever de toezending van die stukken, in voorkomend geval, gerechtvaardigd.
- 20) Met deze richtlijn wordt beoogd bij te dragen tot verwezenlijking van de doelstelling van een hoog niveau van milieubescherming in overeenstemming met het beginsel duurzame ontwikkeling op de meest economisch doeltreffende wijze, en tegelijkertijd installaties voldoende tijd te geven om zich aan te passen en te voorzien in een gunstiger behandeling van bijzonder getroffen personen, op een evenredige wijze en voor zover dat verenigbaar is met de andere doelstellingen van deze richtlijn.
- 21) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die met name zijn neergelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.
- 22) Daar de doelstellingen van deze richtlijn niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang en de gevolgen ervan beter op het niveau van de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

¹¹ PB C 369 van 17.12.2011, blz. 14.

Artikel 1
Wijzigingen van Richtlijn 2003/87/EG

Richtlijn 2003/87/EG wordt als volgt gewijzigd:

-1) In heel de richtlijn wordt het woord "Gemeenschap" vervangen door "Unie".

-2) In heel de richtlijn wordt het woord "regeling" vervangen door "systeem".

0) Artikel 3, punt h), wordt vervangen door:

"h) "nieuwkomer":

- een installatie die een of meer van de in bijlage I bedoelde activiteiten uitvoert, en waaraan voor het eerst een vergunning voor broeikasgasemissies is verleend in de periode van 3 maanden vóór de indiening van de lijst uit hoofde van artikel 11, lid 1, tot 3 maanden vóór de datum van indiening van de volgende lijst uit hoofde van dat artikel [...].
- [...]

1) In artikel 3 quinquies, lid 3, wordt de tweede alinea vervangen door:

"De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen [...] vast te stellen ter aanvulling van deze richtlijn wat betreft de gedetailleerde regelingen voor de veiling door de lidstaten van luchtvaartemissierechten in overeenstemming met de leden 1 en 2 van dit artikel of artikel 3 septies, lid 8. Het aantal door een lidstaat te veilen rechten in elke periode is evenredig met het aandeel van die lidstaat in de totale hoeveelheid aan de luchtvaart toegewezen emissies voor alle lidstaten, voor het referentiejaar als gerapporteerd ingevolge artikel 14, lid 3, en geverifieerd ingevolge artikel 15. Voor de in artikel 3 quater, lid 1, bedoelde periode is het referentiejaar 2010; voor elke volgende in artikel 3 quater bedoelde periode is het referentiejaar het kalenderjaar dat 24 maanden voor het begin van de periode waarop de veiling betrekking heeft, afloopt. In de gedelegeerde handeling wordt de eerbiediging van de beginselen in artikel 10, lid 4, eerste alinea, gewaarborgd."

- 2) Artikel 3 septies, lid 9, wordt geschrapt.
- 2a) Artikel 6, lid 1, derde alinea, wordt geschrapt.
- 2b) [...] Artikel 8 wordt vervangen door:

"Artikel 8

Coördinatie met Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad (*)

De lidstaten treffen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat, wanneer installaties activiteiten verrichten die in bijlage I bij Richtlijn 2010/75/EU (*) zijn vermeld, de voorwaarden en de procedure voor het verlenen van een vergunning voor broeikasgas-emissies worden gecoördineerd met die voor de in die richtlijn bepaalde vergunning. De in de artikelen 5, 6 en 7 van deze richtlijn vastgestelde eisen kunnen worden opgenomen in de in Richtlijn 2010/75/EU vastgelegde procedure of procedures.

(*) Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17)."

- 3) In artikel 9 worden de tweede en derde alinea vervangen door:

"Met ingang van 2021 bedraagt de lineaire factor 2,2 %."

4) Artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

a) aan lid 1 worden de volgende alinea's toegevoegd:

“Vanaf 2021, en zonder dat wordt vooruitgelopen op een eventuele verlaging overeenkomstig artikel 10 bis, lid 5bis, [...] bedraagt het aandeel van de te veilen rechten [...] 57 %.

Tussen 2021 en 2030 wordt 2 % van de totale hoeveelheid rechten geveild om een fonds voor de verbetering van de energie-efficiëntie en de modernisering van de energiesystemen van bepaalde lidstaten in te stellen, zoals vastgesteld in artikel 10 quinquies van deze richtlijn ("het moderniseringsfonds").

De totale resterende hoeveelheid door de lidstaten te veilen rechten wordt overeenkomstig lid 2 verdeeld.";

b) lid 2 wordt als volgt gewijzigd:

i) onder a) wordt "88 %" vervangen door "90 %";

ii) punt b) wordt vervangen door:

"b) 10 % van de totale hoeveelheid te veilen emissierechten die met het oog op solidariteit, groei en interconnecties binnen de Unie over bepaalde lidstaten wordt verdeeld, zodat de hoeveelheid rechten die deze lidstaten krachtens punt a) veilen, met de in bijlage II bis vermelde percentages wordt verhoogd."; [...]

iii) punt c) wordt geschrapt;

iv) de derde alinea wordt vervangen door:

"Indien nodig wordt het onder b) bedoelde percentage evenredig aangepast om te waarborgen dat 10 % wordt verdeeld.".

c) aan lid 3 worden de volgende punten [...] toegevoegd:

"j) [...]

k) klimaatfinancieringsacties in kwetsbare derde landen, waaronder de aanpassing aan de gevolgen van klimaatverandering;

l) de bevordering van het verwerven van vaardigheden en de herschikking van arbeid naar aanleiding van een transitie op de arbeidsmarkt in een economie die koolstofarm wordt, en dat in nauwe samenspraak met de sociale partners."

d) [...] de eerste alinea en de eerste zin van de tweede alinea van lid 4 worden vervangen door:

"4. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 23 [...] gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze richtlijn wat betreft de tijdstippen, het beheer en andere aspecten van veilingen om ervoor te zorgen dat deze op een open, transparante, geharmoniseerde en niet-discriminerende wijze worden uitgevoerd. Te dien einde moet dit proces voorspelbaar zijn, met name met betrekking tot het tijdstip en de opeenvolging van veilingen en de geraamde hoeveelheden rechten die worden aangeboden.

Die gedelegeerde handelingen zorgen ervoor dat veilingen op zodanige wijze worden opgezet dat:"

4a) In lid 5 wordt de tweede zin vervangen door:

"Elk jaar dient zij bij het Europees Parlement en bij de Raad een verslag in over de werking van de koolstofmarkt, met inbegrip van de tenuitvoerlegging van de veilingen, liquiditeit en verhandelde hoeveelheden, waarin tevens de door de lidstaten verstrekte informatie over de in artikel 10 bis, lid 6, bedoelde financiële maatregelen wordt samengevat."

5) Artikel 10 bis wordt als volgt gewijzigd:

(a) In lid 1 wordt de eerste alinea vervangen door:

"De Commissie wordt gemachtigd om overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze richtlijn met betrekking tot de volledig geharmoniseerde uitvoeringsmaatregelen voor de hele Unie voor het toewijzen van de in de leden 4, 5, 7 en 19 [...] van dit artikel [...] bedoelde emissierechten."

b) aan lid 2 [...] worden de volgende alinea's toegevoegd:

"De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast om de herziene benchmarkwaarden voor kosteloze toewijzingen te bepalen. Die handelingen zijn in overeenstemming met de uit hoofde van lid 1 van dit artikel vastgestelde gedelegeerde handelingen en voldoen aan de volgende elementen:

a) Voor de periode van 2021 tot en met 2025 worden de benchmarkwaarden bepaald op basis van de uit hoofde van artikel 11 ingediende informatie voor de jaren 2016-2017. Op grond van een vergelijking van de op deze informatie gebaseerde benchmarkwaarden met de benchmarkwaarde van het op 27 april 2011 vastgestelde Besluit 2011/278 van de Commissie (*), bepaalt de Commissie voor elke benchmark het jaarlijkse verminderingspercentage en past zij dat toe op de benchmarkwaarden voor de periode 2013-2020, voor elk jaar tussen 2008 en 2023, om de benchmarkwaarden voor de jaren 2021-2025 te bepalen.

b) Indien het jaarlijkse verminderingspercentage hoger is dan 1,5 % of lager dan 0,2 %, zijn de benchmarkwaarden voor 2021-2025 de benchmarkwaarden die van toepassing zijn in de periode van 2013 tot en met 2020, verminderd met een van beide percentages, naargelang wat relevant is, voor elk jaar tussen 2008 en 2023.

c) Voor de periode van 2026 tot en met 2030 worden de benchmarkwaarden op dezelfde manier bepaald, op basis van uit hoofde van artikel 11 ingediende informatie voor de jaren 2021-2022 en met het jaarlijkse verminderingspercentage dat van toepassing is voor elk jaar tussen 2008 en 2028.

In afwijking hiervan worden de benchmarkwaarden voor aromaten, waterstof en syngas met hetzelfde percentage als de benchmarks voor raffinaderijen aangepast om gelijke concurrentievoorwaarden voor de producenten van die producten te handhaven.

Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 22 bis bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

(*) Besluit 2011/278 van de Commissie van 27 april 2011 tot vaststelling van een voor de hele Unie geldende overgangsregeling voor de geharmoniseerde kosteloze toewijzing van emissierechten overeenkomstig artikel 10 bis van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 130 van 17.5.2011, blz. 1)."

c) lid 5 wordt vervangen door:

"5. Met het oog op de naleving van het in artikel 10 vastgestelde te veilen aandeel worden [...] voor elk jaar waarin de som van de kosteloze toewijzingen het maximumniveau van het te veilen aandeel van een lidstaat niet bereikt, de resterende emissierechten gebruikt ter voorkoming of beperking van de vermindering van de kosteloze toewijzingen om het te veilen aandeel van die lidstaat in latere jaren te respecteren. Wanneer het maximumniveau echter is bereikt, worden de kosteloze toewijzingen dienovereenkomstig aangepast. Elke aanpassing wordt op een eenvormige wijze toegepast.

5 bis. In afwijking van [...] lid 5 van dit artikel wordt een extra hoeveelheid van ten hoogste 2 % van de totale hoeveelheid [...] voor zover nodig gebruikt ter verhoging van het maximum dat beschikbaar is op grond van lid 5."

d) in lid 6 wordt de eerste alinea vervangen door:

"Lidstaten moeten ten behoeve van bedrijfstakken of deeltakken die aan een reëel koolstofweglekrisico zijn blootgesteld als gevolg van aanzienlijke indirecte kosten die werkelijk zijn opgelopen door in de elektriciteitsprijzen doorberekende broeikasgas-emissiekosten, financiële maatregelen vaststellen, mits die financiële maatregelen stroken met de regels inzake staatssteun en met name geen ongegronde verstoringen van de mededinging op de interne markt veroorzaken. **De lidstaten streven er naar niet meer dan 25 % van de inkomsten uit de veiling van emissierechten te gebruiken voor dergelijke financiële maatregelen.** Binnen drie maanden na het einde van elk jaar publiceren de lidstaten die dergelijke financiële maatregelen hebben getroffen, de totale hoeveelheid compensatie die is verstrekt per begunstigde bedrijfstak en deeltak, in een eenvoudig toegankelijke vorm. Wanneer een lidstaat meer dan 25 % van de inkomsten uit de veiling van rechten voor dergelijke doeleinden gebruikt, publiceert hij een verslag met de redenen voor de overschrijding van dat percentage. Het verslag moet relevante informatie bevatten over de elektriciteitsprijzen voor grote industriële afnemers die van deze financiële maatregelen gebruik mogen maken, zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de vereisten inzake de bescherming van vertrouwelijke informatie. Het verslag moet ook informatie bevatten over de vraag of er voldoende aandacht is besteed aan andere maatregelen om de indirecte koolstofkosten op middellange tot lange termijn duurzaam te verlagen. In haar verslag uit hoofde van artikel 10, lid 5, neemt de Commissie onder meer een beoordeling van de gevolgen van dergelijke financiële maatregelen op de interne markt op en beveelt zij zo nodig eventueel op grond van die beoordeling noodzakelijke maatregelen aan."

e) lid 7 wordt als volgt gewijzigd:

i) de eerste [...] alinea wordt vervangen door:

"Emissierechten uit de in lid 5 van dit artikel bedoelde maximale hoeveelheid die tot en met 2020 niet kosteloos zijn toegewezen, worden voor nieuwkomers [...] gereserveerd, samen met 250 miljoen rechten die overeenkomstig artikel 1, lid 3, van Besluit (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad(*) in de marktstabiliteitsreserve zijn ondergebracht.

Vanaf 2021 worden emissierechten die als gevolg van de toepassing van de leden 19 en 20 niet aan installaties zijn toegewezen, toegevoegd aan de hoeveelheid van overeenkomstig de vorige zin gereserveerde emissierechten.

(*) Besluit (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 2015 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG (PB L 264 van 9.10.2015, blz. 1)."

ii) de vierde en vijfde alinea worden geschrapt.

f) in lid 8 worden de eerste, de tweede en de derde alinea vervangen door:

"400 miljoen emissierechten van de hoeveelheid die anders kosteloos zou kunnen worden toegewezen uit hoofde van dit artikel, worden beschikbaar gesteld ter ondersteuning van innovatie op het gebied van koolstofarme technologieën en processen, met inbegrip van het milieutechnisch veilig afvangen en benutten van kooldioxide (CCU), dat aanzienlijk bijdraagt tot het tegengaan van klimaatverandering, in de in bijlage I vermelde industriële bedrijfstakken, en om het opzetten en exploiteren te helpen stimuleren van [...]projecten betreffende het milieutechnisch veilig afvangen en geologisch opslaan (CCS) van CO₂ en [...] innovatieve technologieën voor hernieuwbare energie en energieopslag op geografisch gezien evenwichtig gespreide locaties binnen het grondgebied van de Unie. Projecten in alle lidstaten, ook kleinschalige projecten, komen hiervoor in aanmerking.

Daarnaast worden vóór 2021 alle overige bestaande middelen in dit lid voor hierboven bedoelde projecten aangevuld met 50 miljoen niet-toegewezen emissierechten uit de bij Besluit (EU) 2015/1814 ingestelde marktstabiliteitsreserve.

Projecten worden geselecteerd op basis van objectieve en transparante criteria. De technologieën die worden gesteund zijn nog niet in de handel verkrijgbaar, maar voldoende ontwikkeld om klaar te zijn voor demonstratie op precommerciële schaal. Tot 60 % van de relevante kosten van de projecten mag worden gesubsidieerd, waarvan tot 40 % niet afhankelijk hoeft te zijn van geverifieerde vermindering van broeikasgasemissies, op voorwaarde dat vooraf bepaalde mijlpalen, [...] rekening houdend met de ingezette technologie, worden bereikt.

De Commissie is bevoegd om [...] uitvoeringshandelingen vast te stellen met gedetailleerde voorschriften voor de werking van het fonds. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 22 bis bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld."

fa) lid 9 wordt vervangen door:

"9. Griekenland, waarvan het bbp in 2014 minder dan 60 % van het EU-gemiddelde bedroeg, kan vóór de toepassing van lid 7 van dit artikel aanspraak maken op ten hoogste 20 miljoen emissierechten uit de in lid 5 bedoelde maximumhoeveelheid die niet kosteloos zijn toegewezen vóór 31 december 2020, om het koolstofvrij maken van de elektriciteitsvoorziening van eilanden op zijn grondgebied voor ten hoogste 60 % mede te financieren. Het bepaalde in artikel 10 quinquies, lid 2, is van overeenkomstige toepassing op deze emissierechten. Op emissierechten kan aanspraak worden gemaakt indien door beperkte toegang tot de internationale schuldenmarkten een project voor het koolstofvrij maken van de elektriciteitsproductie van de eilanden van het land niet op een andere manier zou kunnen worden gerealiseerd, en indien de EIB bevestigt dat het project financieel haalbaar en sociaal-economisch voordelig is."

g) lid [...] 10 **wordt** geschrapt.

h) in lid 11 wordt de zinsnede "met als doel geen kosteloze toewijzing meer in 2027" geschrapt.

i) de leden 12 tot en met 18 worden geschrapt.

j) lid 20 wordt vervangen door:

"20. [...] De hoeveelheid kosteloze toewijzingen voor installaties waarvan de exploitatie met meer dan 15 % is gestegen of gedaald in vergelijking met de hoeveelheid die aanvankelijk werd gebruikt om de in artikel 11, lid 1, bedoelde relevante periode van kosteloze toewijzing te bepalen, wordt in voorkomend geval aangepast. Dergelijke aanpassingen worden uitgevoerd door emissierechten af te trekken van of toe te voegen aan de hoeveelheid van overeenkomstig lid 7 gereserveerde emissierechten."

k) het volgende lid wordt toegevoegd:

"21. "Met het oog op een doeltreffende, niet-discriminerende en eenvormige toepassing van de in lid 20 bedoelde aanpassingen en drempel, kan de Commissie uitvoeringshandelingen vaststellen waarin de verdere regelingen voor de aanpassingen worden vastgelegd. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 22 bis bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld."

- 6) De artikelen 10 ter en 10 quater worden vervangen door:

"Artikel 10 ter

Maatregelen ter ondersteuning van bepaalde energie-intensieve industrieën in geval van
koolstofweglekeffect

1. Bedrijfstakingen en deeltakken waarvan het product van de vermenigvuldiging van de intensiteit van hun handel met derde landen, gedefinieerd als de verhouding tussen de totale waarde van de uitvoer naar derde landen plus de waarde van de invoer uit derde landen en de totale grootte van de markt van de Europese Economische Ruimte (jaaromzet plus totale invoer uit derde landen), met hun emissie-intensiteit, gemeten in kgCO₂, gedeeld door hun bruto toegevoegde waarde (in EUR), groter is dan 0,2 worden geacht een koolstofweglekrisico te lopen. Dergelijke bedrijfstakingen en deeltakken krijgen voor de periode tot en met 2030 kosteloze emissierechten toegewezen ten belope van 100 % van de hoeveelheid die krachtens artikel 10 bis [...] is bepaald.
2. Bedrijfstakingen en deeltakken waarvan het product van de vermenigvuldiging van de intensiteit van hun handel met derde landen met hun emissie-intensiteit groter is dan 0,16 mogen in de in lid 1 bedoelde groep worden opgenomen op basis van een kwalitatieve beoordeling aan de hand van de volgende criteria:
 - a) de mate waarin individuele installaties in de betrokken bedrijfstaking of deeltak hun emissieniveau of elektriciteitsverbruik kunnen verminderen;
 - b) huidige en verwachte marktkenmerken;
 - c) winstmarges als een potentiële indicator van beslissingen inzake langetermijn-investering of verplaatsing.

2 bis. Bedrijfstakken en deeltakken die de in lid 1 bedoelde drempel niet overschrijden, maar waarvan de emissie-intensiteit in verhouding tot de bruto toegevoegde waarde meer dan 1,5 bedraagt, worden eveneens op viercijferniveau (NACE 4-code) beoordeeld. De Commissie maakt de resultaten van deze beoordeling openbaar.

Binnen drie maanden na de in de vorige alinea bedoelde publicatie kunnen die bedrijfstakken en deeltakken bij de Commissie een aanvraag doen, hetzij voor een kwalitatieve beoordeling van hun blootstelling aan een koolstofweglekrisico op viercijferniveau (NACE 4-code), hetzij voor een beoordeling op basis van de classificatie van goederen die worden gebruikt voor statistieken inzake industriële productie in de Unie, op achtcijferniveau (Prodcom). Daartoe dient de bedrijfstak of deeltak naar behoren gemotiveerde, volledige en onafhankelijk geverifieerde gegevens in, teneinde de Commissie in staat te stellen de beoordeling samen met de aanvraag uit te voeren.

Indien een bedrijfstak of deeltak ervoor kiest om op viercijferniveau (NACE 4-code) te worden beoordeeld, kan hij opgenomen worden in de in lid 1 bedoelde groep op basis van de in lid 2, punten a), b) en c), bedoelde criteria. Indien een bedrijfstak of deeltak ervoor kiest om op achtcijferniveau (Prodcom) te worden beoordeeld, wordt hij opgenomen in de in lid 1 bedoelde groep indien op dit niveau de in lid 1 vermelde drempel van 0,2 wordt overschreden.

Bedrijfstakken en deeltakken waarvoor kosteloze toewijzing wordt berekend op basis van de benchmarkwaarden bedoeld in artikel 10 bis, lid 2, vierde alinea, kunnen eveneens verzoeken overeenkomstig de derde alinea in dit lid te worden beoordeeld.

In afwijking van de leden 1 en 2 kan een lidstaat uiterlijk op 30 juni 2018 verzoeken dat een sector of subsector die is vermeld in de bijlage bij Besluit 2014/746/EU van de Commissie met betrekking tot classificaties op een 6- of een 8-cijferniveau (Prodcom), wordt overwogen voor opname in de in lid 1 bedoelde groep. Een dergelijk verzoek wordt alleen behandeld wanneer de verzoekende lidstaat aantoont dat de toepassing van deze afwijking gerechtvaardigd is op basis van naar behoren gestaafde, volledige, geverifieerde en gecontroleerde gegevens voor de vijf voorgaande jaren, verstrekt door de betrokken bedrijfstak of deeltak en dat het verzoek alle relevante informatie bevat. Op basis van deze gegevens zal de betrokken bedrijfstak of deeltak worden opgenomen uit hoofde van die classificaties als, in een heterogene NACE 4-code, blijkt dat de betrokken bedrijfstak of deeltak een aanzienlijk hogere handels- en emissie-intensiteit hebben op Prodcom-niveau, die hoger is dan de in lid 1 bedoelde drempel.

3. Andere bedrijfstakken en deeltakken worden geacht in staat te zijn om een groter deel van de kosten van de emissierechten in de productprijzen door te berekenen en krijgen voor de periode tot en met 2030 kosteloze emissierechten toegewezen ten belope van 30 % van de hoeveelheid die overeenkomstig [...] artikel 10 bis [...] is bepaald.
4. De Commissie wordt uiterlijk op 31 december 2019 gemachtigd om overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze richtlijn wat betreft de vaststelling van de in de leden 1, 2 en 2 bis bedoelde bedrijfstakken en deeltakken die worden geacht een koolstofweglekrisico te lopen voor activiteiten op viercijferniveau (NACE 4-code) met betrekking tot lid 1, op basis van de beschikbare gegevens voor de laatste drie kalenderjaren [...].

Artikel 10 quater

Optionele voorlopige kosteloze toewijzing voor de modernisering van de energiesector

1. Voor de modernisering van de energiesector kunnen lidstaten waarvan in 2013 het bruto binnenlands product (bbp) per hoofd van de bevolking tegen marktwisselkoersen in EUR minder dan 60 % van het EU-gemiddelde bedroeg, in afwijking van artikel 10 bis, leden 1 tot en met 5, een voorlopige kosteloze toewijzing verstrekken aan installaties voor elektriciteitsopwekking.

2. Om met kosteloze toewijzing te financieren projecten te selecteren, organiseert de betrokken lidstaat in de periode 2021-2030 voor projecten met een totaal bedrag aan investeringen van meer dan 15 miljoen EUR een uit één of meer ronden bestaande competitieve biedprocedure. Die competitieve biedprocedure moet:
- a) stroken met de beginselen transparantie, niet-discriminatie, gelijke behandeling en goed financieel beheer;
 - b) waarborgen dat enkel projecten die bijdragen tot de diversificatie van de energiemix en de bevoorradingsbronnen van de lidstaat, tot de nodige herstructurering, milieu-technische opwaardering en aanpassing van de infrastructuur, tot schone technologieën **of** tot de modernisering van de energieproductie, -transmissie en -distributie in aanmerking komen om te bieden;
 - c) duidelijke, objectieve, transparante en niet-discriminerende selectiecriteria voor de rangschikking van de projecten vaststellen om te waarborgen dat projecten worden geselecteerd die:
 - i) volgens een kosten-batenanalyse een positieve nettowinst voor de emissiereductie opleveren en een vooraf bepaalde aanzienlijke mate van CO₂-vermindering verwezenlijken;
 - ii) een aanvulling zijn, duidelijk tegemoetkomen aan vervangings- en moderniseringsbehoeften en niet moeten voorzien in een marktgestuurde groei van de vraag naar energie;
 - iii) de beste prijs-kwaliteitsverhouding bieden.

In afwijking van artikel 10, lid 1, kunnen, wanneer een via de competitieve biedprocedure geselecteerde investering geannuleerd wordt of de beoogde prestaties niet worden behaald, de toegewezen emissierechten worden gebruikt via een nieuwe ronde van de competitieve biedprocedure, ten vroegste één jaar later, om andere investeringen te financieren.

Uiterlijk op 30 juni 2019 wordt door elke lidstaat die voornemens is van de optionele kosteloze toewijzing gebruik te maken, een gedetailleerd nationaal kader waarin de competitieve biedprocedure en de selectiecriteria staan vermeld, bekendgemaakt voor openbaar commentaar.

Indien met kosteloze toewijzingen te ondersteunen investeringen met een waarde van minder dan 15 miljoen EUR dniet worden geselecteerd met de in dit lid bedoelde competitieve biedprocedure, selecteert de lidstaat projecten op basis van objectieve en transparante criteria. De resultaten van dat selectieproces worden bekendgemaakt voor openbaar commentaar. Op basis daarvan stelt de betrokken lidstaat een lijst met investeringen op en dient die uiterlijk op 30 juni 2019 in bij de Commissie.

3. De waarde van de voorgenomen investeringen is op zijn minst gelijk aan de waarde van de kosteloze toewijzing, rekening houdend met het feit dat prijsstijgingen als rechtstreeks gevolg hiervan moeten worden beperkt. De marktwaarde is het gemiddelde van de prijs van emissierechten op het gemeenschappelijke veilingplatform in het voorgaande kalenderjaar.
4. Voorlopige kosteloze toewijzingen worden van de hoeveelheid emissierechten die de lidstaat anders zou veilen, afgetrokken. De totale kosteloze toewijzing bedraagt niet meer dan 40 % van de emissierechten die de betrokken lidstaat in de periode 2021-2030 overeenkomstig artikel 10, lid 2, punt a), ontvangt, in gelijke jaarlijkse hoeveelheden gespreid over de periode 2021-2030. Rechten die uiterlijk in 2020 niet krachtens dit artikel zijn toegewezen, kunnen worden overdragen naar de periode 2021-2030 en toegewezen aan investeringen die zijn geselecteerd via de in lid 2 van dit artikel bedoelde competitieve biedprocedure.
5. Toewijzingen worden aan exploitanten verstrekt nadat door hen is aangetoond dat een volgens de regels van de competitieve biedprocedure geselecteerde investering heeft plaatsgevonden.
6. De lidstaten eisen van begunstigde elektriciteitsproducenten en netwerkexploitanten dat zij uiterlijk op 28 februari van elk jaar verslag uitbrengen over de uitvoering van hun geselecteerde investeringen. De lidstaten brengen hierover verslag uit aan de Commissie en de Commissie maakt dit verslag openbaar."

- 7) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

"Artikel 10 quinquies

Moderniseringsfonds

1. Er wordt voor de periode 2021-2030 een fonds ingesteld ter ondersteuning van investeringen, voorgesteld door de begunstigde lidstaten, ook om kleinschalige investeringsprojecten te financieren, in de modernisering van de energiesystemen en de verbetering van de energie-efficiëntie in lidstaten waarvan in 2013 het bbp per hoofd van de bevolking minder dan 60 % van het Unie-gemiddelde bedroeg,. Het fonds wordt gefinancierd door de veiling van rechten als bedoeld in artikel 10. De ondersteunde investeringen stroken met de doelen van deze richtlijn en van het beleidskader voor klimaat en energie 2030 van de Unie, alsmede met de langetermijndoelstellingen die in de Overeenkomst van Parijs worden genoemd.
- 1 bis. Onverminderd de derde alinea van lid 4 worden [...] de financiële middelen van het fonds gebruikt ter ondersteuning van investeringen in de opwekking en het gebruik van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen, de verbetering van de energie-efficiëntie, en de modernisering van energienetwerken, waaronder netten voor elektriciteitstransmissie, en de verbetering van de interconnecties tussen de lidstaten. Investerings in energie-efficiëntie in sectoren die niet onder bijlage I bij deze richtlijn vallen, komen ook in aanmerking. [...]
2. Het fonds valt onder de verantwoordelijkheid van de begunstigde lidstaten. De Europese Investeringsbank (EIB) zorgt ervoor dat de emissierechten geveild worden in overeenstemming met de beginselen en voorwaarden van artikel 10, lid 4, en is verantwoordelijk voor het beheer van de opbrengsten. De EIB stort de opbrengsten door naar de lidstaten na een uitbetalingsbesluit van de Commissie. De Commissie stelt haar besluit tijdig vast. De opbrengsten worden verdeeld onder de lidstaten volgens het aandeel dat is bepaald in bijlage II ter, in overeenstemming met de leden 4 tot en met 9.

3. Er wordt een investeringscomité voor het fonds opgericht. Het investeringscomité bestaat uit een vertegenwoordiger van elke begunstigde lidstaat, de Commissie en de EIB, en drie vertegenwoordigers die door de andere lidstaten worden gekozen voor een periode van 5 jaar. De Groep wordt voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie. Eén vertegenwoordiger van elke lidstaat die geen deel uitmaakt van het investeringscomité kan de vergaderingen van het Comité als waarnemer bijwonen.

4. Voordat een begunstigde lidstaat kan besluiten om uit zijn aandeel een investering te financieren, legt hij het investeringsproject voor aan het investeringscomité en de EIB.

Wanneer de EIB bevestigt dat een investering valt onder de in lid 1 bis genoemde terreinen kan de lidstaat het investeringsproject uit zijn aandeel financieren.

Wanneer een investering in de modernisering van energiesystemen, waarvoor financiering uit het fonds wordt voorgesteld, niet behoort tot de gebieden [...] bedoeld in lid 1 bis, [...] beoordeelt het investeringscomité de technische en financiële levensvatbaarheid van die investering, met inbegrip van de emissiereducties die zij met zich meebrengt, en doet het een aanbeveling inzake de financiering van de investering uit het fonds. Deze aanbeveling kan suggesties omvatten met betrekking tot passende financieringsinstrumenten.

[4 bis verplaatst naar 5 bis]

5. Het investeringscomité streeft ernaar zijn aanbevelingen bij consensus aan te nemen. Indien het investeringscomité niet binnen een door de voorzitter vastgestelde termijn bij consensus kan besluiten, neemt het een besluit bij gewone meerderheid. [...]

Als de vertegenwoordiger van de EIB niet instemt met de financiering van een investering, wordt een aanbeveling [...] uitsluitend aangenomen indien een meerderheid van twee derde van alle leden vóór stemt. [...] De vertegenwoordiger van de lidstaat waarin de investering plaatsvindt en de vertegenwoordiger van de EIB hebben in dat geval geen stemrecht. [...] Dit lid is niet van toepassing op kleinschalige projecten die gefinancierd zijn met leningen van een nationale stimuleringsbank of met subsidies die bijdragen tot de uitvoering van een nationaal programma met specifieke doelstellingen die stroken met de doelstellingen van het moderniseringsfonds, op voorwaarde dat niet meer dan 10 % van het in bijlage II ter vastgestelde aandeel van de lidstaten in het kader van het programma wordt gebruikt.

- 5 bis. Handelingen of aanbevelingen door de EIB of het investeringscomité uit hoofde van de leden 4 en 5 worden tijdig opgesteld en bevatten de motivering waarop zij zijn gebaseerd [...] Deze handelingen en aanbevelingen worden openbaar gemaakt. [...]
6. De begunstigde lidstaten zijn verantwoordelijk voor de follow-up van de uitvoering van de geselecteerde projecten.
7. De begunstigde lidstaten brengen jaarlijks verslag uit aan de Commissie over de door het fonds gefinancierde investeringen. Het verslag wordt openbaar gemaakt en bevat het volgende:
- a) informatie over de gefinancierde investeringen per begunstigde lidstaat;
 - b) een beoordeling van de met de investering bereikte toegevoegde waarde wat betreft energie-efficiëntie of modernisering van het energiesysteem.
8. Elk jaar brengt het investeringscomité bij de Commissie verslag uit over de ervaringen met de evaluatie [...] van investeringen. Uiterlijk op 31 december 2024 evalueert de Commissie, rekening houdend met de bevindingen van het investeringscomité, de gebieden voor [...] projecten als bedoeld in lid 1 bis en de grond waarop het investeringscomité zijn aanbevelingen baseert [...].

9. De Commissie is bevoegd om [...] uitvoeringshandelingen vast te stellen met gedetailleerde voorschriften voor de werking van het fonds. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 22 bis bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld."
- 8) Aan artikel 11, lid 1, wordt de volgende [...] alinea toegevoegd:
- "Een lijst van onder deze richtlijn vallende installaties voor de periode van vijf jaar die op 1 januari 2021 ingaat, wordt uiterlijk op [30 september 2018]¹² ingediend en nadien om de vijf jaar een lijst voor de volgende vijf jaar. Elke lijst bevat informatie over de productie-activiteit, de overdracht van warmte en gassen, de elektriciteitsproductie en de emissies op het niveau van de subinstallatie betreffende de vijf kalenderjaren voorafgaand aan de indiening ervan. Kosteloze toewijzingen worden enkel verstrekt aan installaties waarvoor die gegevens zijn ingediend."
- 9) In artikel 11 bis worden de leden 8 en 9 geschrapt.
- 10) In artikel 11 ter wordt lid 7 geschrapt.
- 11) Artikel 13 wordt vervangen door:

"Artikel 13

Geldigheid van emissierechten

Emissierechten die met ingang van 1 januari 2013 worden verleend, zijn voor onbepaalde tijd geldig. Emissierechten die met ingang van 1 januari 2021 worden verleend, bevatten een aanduiding waaruit blijkt in welke periode van tien jaar te rekenen vanaf 1 januari 2021 zij zijn verstrekt, en zijn geldig voor emissies met ingang van het eerste jaar van die periode."

- 12) In artikel 14, lid 1, wordt de tweede alinea vervangen door:

"De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast met gedetailleerde voorschriften voor de bewaking en rapportage van emissies als bedoeld in de leden 1 en 2 en in bijlage IV.

Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 22 bis bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld."

¹² De datum moet in een later stadium worden bepaald, rekening houdend met het tijdstip van definitieve goedkeuring van de ontwerp-richtlijn.

- 13) In artikel 15 worden de vierde en de vijfde alinea vervangen door:

"De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast betreffende de verificatie van emissieverslagen op basis van de in bijlage V vermelde beginselen en voor de accreditatie van en het toezicht op verificateurs. Deze bepalen in voorkomend geval de voorwaarden voor de accreditatie en intrekking van de accreditatie, wederzijdse erkenning en collegiaal toezicht op accreditatie-instanties.

Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 22 bis bedoelde onderzoeks-procedure vastgesteld."

- 14) Artikel 16, lid 12, wordt vervangen door:

"12. De Commissie is bevoegd uitvoeringshandelingen vast te stellen met gedetailleerde voorschriften voor de in dit artikel bedoelde procedures. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 22 bis bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld."

- 15) [...] Artikel 19, lid 3, [...] wordt vervangen door:

"[...] De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze richtlijn met alle noodzakelijke voorschriften betreffende het EU-register voor de handelsperiode vanaf 1 januari 2013 en daarop volgende periodes, in de vorm van gestandaardiseerde elektronische databanken die gemeenschappelijke gegevens bevatten om de verlening, het bezit, de overdracht en de annulering, naargelang van het geval, van emissierechten te volgen, en om voor toegang van het publiek en geheimhouding te zorgen waar nodig. De verordening bevat daarnaast bepalingen voor regels inzake de wederzijdse erkenning van emissierechten in overeenkomsten om regelingen voor de handel in emissierechten aan elkaar te koppelen."

15a) Aan artikel 21 wordt het volgende lid toegevoegd:

"4. Om de drie jaar wordt in het in lid 1 bedoelde verslag ook bijzondere aandacht besteed aan de gelijkwaardige maatregelen die zijn vastgesteld voor kleine installaties die van de EU-ETS zijn uitgesloten. Deze kwestie wordt in overweging genomen in de in lid 3 bedoelde uitwisseling van informatie."

16) In artikel 22 wordt de tweede alinea vervangen door:

"De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen om de bijlagen bij deze richtlijn, met uitzondering van bijlagen I, II bis en II ter, te wijzigen in het licht van de verslagen waarin artikel 21 voorziet en van de ervaring bij de toepassing van deze richtlijn. Bijlagen IV en V kunnen worden gewijzigd teneinde de bewaking, de rapportage en de verificatie van de emissies te verbeteren".

- 17) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

"Artikel 22 bis

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 26 van Verordening (EU) nr. 525/2013 opgerichte Comité klimaatverandering. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Indien het comité geen advies uitbrengt, stelt de Commissie de ontwerputvoeringshandeling niet vast en is artikel 5, lid 4, derde alinea, van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing."

- 18) Artikel 23 wordt vervangen door:

"Artikel 23

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De in artikel 3 quinquies, lid 3, artikel 10, lid 4, artikel 10 bis, lid 1 [...], artikel 10 ter, [...], artikel 19, lid 3, artikel 22, artikel 24, [...] en artikel 25 bis bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd met ingang van (*).

(*) datum van inwerkingtreding van de basishandeling.

3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 3 quinquies, lid 3, artikel 10, lid 4, artikel 10 bis, lid 1 en [...], artikel 10 ter, [...] artikel 19, lid 3, artikel 22, artikel 24 [...] en artikel 25 bis bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
- 3 bis. Vóór de vaststelling van een gedelegeerde handeling raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen in overeenstemming met de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven.
4. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.
5. Een overeenkomstig artikel 3 quinquies, lid 3, artikel 10, lid 4, artikel 10 bis, lid 1 [...], artikel 10 ter, [...], artikel 19, lid 3, artikel 22, artikel 24 [...] en artikel 25 bis vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd."

19) Artikel 24 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

"1. Vanaf 2008 mogen de lidstaten handel in emissierechten overeenkomstig deze richtlijn toepassen op in bijlage I niet genoemde activiteiten en broeikasgassen, met inachtneming van alle relevante criteria, in het bijzonder de effecten op de interne markt, mogelijke concurrentievervalsingen, de milieu-integriteit van de Unieregeling en de betrouwbaarheid van het geplande bewakings- en rapportagesysteem, op voorwaarde dat de opnemings van dergelijke activiteiten en broeikasgassen door de Commissie wordt goedgekeurd, in overeenstemming met de gedelegeerde handelingen die de Commissie overeenkomstig artikel 23 kan vaststellen, indien de opnemings betrekking heeft op activiteiten en broeikasgassen die niet in bijlage I zijn vermeld.";

b) in lid 3 wordt de tweede zin vervangen door:

"De Commissie is bevoegd gedelegeerde handelingen vast te stellen om deze richtlijn in die zin aan te vullen".

20) Artikel 24 bis wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 wordt de tweede alinea vervangen door:

"Dergelijke maatregelen moeten stroken met overeenkomstig artikel 11 ter, lid 7, vastgestelde handelingen. [...] De Commissie is bevoegd uitvoeringshandelingen vast te stellen met geharmoniseerde voorschriften voor de in dit artikel bedoelde procedures. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 22 bis bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld".

b) lid 2 wordt geschrapt.

21) Artikel 25, lid 2, wordt geschrapt.

22) In artikel 25 bis, lid 1, worden de eerste en tweede alinea vervangen door:

"Indien een derde land maatregelen vaststelt om het klimaatveranderingseffect van vluchten die vanuit dat land vertrekken en in de Unie aankomen, te verminderen, bekijkt de Commissie na overleg met dat derde land en met de lidstaten in het comité, bedoeld in artikel 23, lid 1, welke mogelijkheden er zijn om in een optimale interactie tussen de Unieregeling en de maatregelen van dat land te voorzien.

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van bijlage I bij deze richtlijn om vluchten vanuit het betrokken derde land van de in bijlage I genoemde luchtvaartactiviteiten uit te sluiten of andere wijzigingen van de in bijlage I genoemde luchtvaartactiviteiten ingevolge een uit hoofde van artikel 218 van het Verdrag gesloten overeenkomst door te voeren."

22a) In artikel 27, lid 3, wordt de tweede alinea vervangen door:

"In dergelijke gevallen blijft de installatie in de Unieregeling voor de rest van de in artikel 11, lid 1, bedoelde periode waarin ze werd ingevoerd."

22b) Artikel 30 wordt vervangen door:

"Artikel 30

Evaluatie in het licht van de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs
en de ontwikkeling van koolstofmarkten in andere grote economieën

1. De bepalingen van deze richtlijn [...] worden geëvalueerd in het licht van de internationale ontwikkelingen en inspanningen om de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te verwezenlijken.
2. Ook de in de artikelen 10 bis en 10 ter bedoelde maatregelen ter ondersteuning van bepaalde energie-intensieve industrieën die een koolstofweglekrisico lopen worden geëvalueerd in het licht van de maatregelen in het klimaatbeleid van andere grote economieën.
3. De Commissie brengt verslag uit bij het Europees Parlement en de Raad na elke in het kader van de Overeenkomst van Parijs afgesproken algemene inventarisatie, vooral wat betreft de behoefte aan aanvullende beleidslijnen en maatregelen van de Unie om te komen tot de nodige broeikasgasemissiereducties door de Unie en haar lidstaten, en kan een voorstel indienen bij het Europees Parlement en de Raad om de richtlijn waar nodig te wijzigen."
- 23) In bijlage II bis bij Richtlijn 2003/87/EG worden de vermeldingen voor België, Italië, Luxemburg en Zweden geschrapt.
- 24) Bijlage II ter bij Richtlijn 2003/87/EG wordt vervangen door de tekst in bijlage I bij deze richtlijn.

- 25) Bijlage IV wordt gewijzigd overeenkomstig [...] bijlage II bij deze richtlijn.

Artikel 1 bis

Wijzigingen van Besluit (EU) 2015/1814

Artikel 1 van Verordening (EU) 2015/1814 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) **aan lid 5, eerste alinea [...], wordt de volgende zin toegevoegd:**

"Bij wijze van afwijking worden, tot en met 31 december 2023, de percentages en de 100 miljoen emissierechten bedoeld in deze alinea verdubbeld [...]."

- 2)[...] **Het volgende lid wordt ingevoegd:**

"5a. Tenzij anders wordt bepaald in de eerste evaluatie overeenkomstig artikel 3 van Besluit (EU) 2015/1814, zijn in de reserve gehouden rechten die het totaal aantal tijdens het voorgaande jaar geveilde rechten overschrijden vanaf 2024 niet langer geldig."

Artikel 2

Omzetting

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk [18 maanden na de inwerkingtreding van deze richtlijn] aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onverwijld mee.

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking ervan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor die verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van nationaal recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 3
Overgangsbepaling

Bij het naleven van hun verplichtingen uit hoofde van artikel 2, lid 1, eerste alinea, van deze richtlijn zien de lidstaten erop toe dat hun nationale wetgeving ter omzetting van artikel 10, artikel 10 bis, leden 5 tot en met 7, artikel 10 bis, lid 8, eerste en tweede alinea, artikel 10 bis, leden 12 tot en met 18, artikel 10 quater, artikel 11 bis, leden 8 en 9, bijlage II bis en bijlage II ter van Richtlijn 2003/87/EG, laatstelijk gewijzigd bij Besluit (EU) 2015/1814, tot en met 31 december 2020 van kracht blijft. De lijst in de bijlage bij Besluit 2014/746/EU van de Commissie¹³ blijft van toepassing tot en met 31 december 2020.

Artikel 4
Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 5
Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

<i>Voor het Europees Parlement</i>	<i>Voor de Raad</i>
<i>De voorzitter</i>	<i>De voorzitter</i>

¹³ Besluit 2014/746/EU van de Commissie van 27 oktober 2014 tot vaststelling, overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad, van een lijst van bedrijfstakken en deeltakken die worden geacht te zijn blootgesteld aan een significant CO₂-weglekrisico, voor de periode 2015-2019 (PB L 308 van 29.10.2014, blz. 114).

[...]

BIJLAGE I

Bijlage II ter bij Richtlijn 2003/87/EG wordt vervangen door:

"BIJLAGE II ter

Verdeling van de middelen uit het moderniseringsfonds tot en met 31 december 2030

	Aandeel in het moderniseringsfonds
Bulgarije	5,84 %
Tsjechische Republiek	15,59 %
Estland	2,78 %
Kroatië	3,14 %
Letland	1,44 %
Litouwen	2,57 %
Hongarije	7,12 %
Polen	43,41 %
Roemenië	11,98 %
Slowakije	6,13 %"

In bijlage IV, deel A, bij Richtlijn 2003/87/EG **wordt** de alinea onder de vierde titel "Bewaking van de emissies van andere broeikasgassen" vervangen door:

"Er worden genormaliseerde of aanvaarde methoden gebruikt die door de Commissie in samenwerking met alle belanghebbenden worden ontwikkeld en overeenkomstig artikel 14, lid 1, worden goedgekeurd."